

Édes Anyanyelvünk

IFJÚSÁGI
MELLÉKLET

Az Anyanyelvápolók Szövetsége Ifjúsági Tagozatának hírlevele • 1996

Az Anyanyelvápolók Szövetségének Ifjúsági Tagozatáról

...hol nem volt,
aztán lett!

1989 áprilisában kb. 150 taggal megalakult az Anyanyelvápolók Szövetsége (ASZ). Az első közgyűlésen mindössze három diák vett részt, de ők sem szövetségi tagként, csak segítőként. Aztán két év múlva az egyik elnökségi ülésre készült beszámolónkból kiderült: tagjainknak már egy-egyede tizenéves, ennél fogva érdemes volna önálló tagozatba szerveződve dolgozniuk a fiataloknak.

S 1992 májusában megalakult az első vezetőség, amely a „Mit várók az Anyanyelvápolók Szövetségétől?” című országos pályázat legsikeresebb alkotóiból és nyelvművelő közösségek képviselőiből tevődött össze. Két alapvető vettünk figyelembe az irányító testület megszervezésekor: vidékről többen kerüljenek be, mint a fővárosból, s lehetőleg minden iskolatípus képviseltesse magát.

„Büszkén” mondhatjuk: az első két év szinte teljes csődöt hozott. A vezetőségbe ajánlott tagok közül többeket meg sem ismerhettünk, mert egyetlen megbeszélésen sem vettek részt; az általános iskolások a „nagyok” társaságában nem mertek megszólalni; mindenki azt várta, hogy mondják meg neki, mit tegyen stb. Már-már úgy tűnt: egy jónak látszó ötlet hal el. Ám az 1993-as év nagy változásokat hozott: Csongrádon próbaképpen megrendeztük a szövetségi tagok ifjúsági anyanyelvi táborát, s itt kiderült: vannak még tartalékaink. Ott és más anyanyelvi táborokban, különféle versenyeken tűntek fel azok a fiatalok, akik lelkesedésükkel, tettekkészségükkel új szintet hoztak a tagozat életébe. Rájuk és a növekedő taglétszámra tekintve már érdemesnek látszott összehívni az első ifjúsági anyanyelvi parlamentet.

Pezsdülünk

Megvalósítható és naiv elképzelések sokaságából kristályosodtak ki azok az események, cselekvési formák, amelyek jellemzik munkánkat.

A felhívások és a személyes meggyőzés hatására egyre több fiatal csatlakozik a szövetséghez; a kezdeti 4-5 helyett ma már közel negyven helyen alakultak helyi tagozatok (listájukat közöljük); az ifjúsági vezetőség rendszeresen megtartja üléseit; idén immár negyedszer rendeztük meg ifjúsági anyanyelvi táborunkat; ma már az okoz gondot a szervezőknek, rendezőknek, hogy kiknek a jelentkezését utasítsák vissza; lassan új fogalom kerül a köztudatba: a „csongrádizmus”; ifjúsági parlamentjeinken növekvő létszámban vesznek részt a fiatal szövetségi tagok; az egynapos budapesti és a kétnapos agárdi tanácskozás(ok) beiktatásával egyre több lehetőséget teremtünk a tapasztalatok kicserélésére; sikeres kitűzőpályázatunk eredményeként számos tagunk viseli a két jelvényfajta valamelyikét; kb. kétszáz mű érkezett anyanyelvi rajzpályázatunkra, s az ASZ további pályázataira is jelentkeznek ifjaink; az illetménylap postázásában, az országos szövetségi rendezvények lebonyolításában is segítünk...

Miért vagyunk
elégedetlenek?

... mert a diákság milliósánál is nagyobb táborát nézve elenyészően kevesen vagyunk.

... mert – jórészt a pénzhány miatt – képtelenek vagyunk arra, hogy minden iskolába eljuttassuk hírünket.

... mert a hozzánk csatlakozó fiatalok jelentős része egyébként is bőven el van látva feladatokkal, különórákkal stb., így a szükségesnél kevesebb

Csatlakozz!

Csongrád –
negyedszer

Ifjúsági csoportok

Munkaprogram-
javaslat

idejük, energiájuk jut egyesületünk teendőire.

... mert – noha meggyőződésünk szerint jó ügyet szolgálunk – ennek érdekében nem tudjuk „megmozdítani” a közömbösök tízezreit.

... mert nincs (nekünk sincs) hatásvos eszközrendszerünk a durvaság, a trágárság, az állatias viselkedés ellen.

... mert a tizenévesekre jellemző „szalmaláng-effektus” a mi tagjaink jó részét is jellemzi: a kezdeti lelkesedés elfogy, s következhet a „Fogjuk meg és vigyék!”

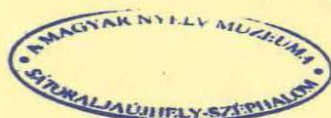
... mert sokan továbbra is azt várják (el), amit az ASZ és az Ifjúsági Tagozat sem szeretne; hogy „fentről” mondják meg, mit csináljanak ők „lent”.

... mert lelkes „elkötelezettjeink” sokszor éppen azokról kapják a legkevesebb támogatást, akiktől a leginkább várnák: a (leendő és már aktív) magyartanároktól és magyar tanároktól.

... mert sokan úgy tartják: nyelvápolással, -műveléssel foglalkozni, értékeket menteni, a hagyományokat őrizni ma nem ügy.

... mert ... (szabadon kiegészíthető)...

Kerekes Barnabás
az ASZ titkára

Csatlakozz!

Téged is várunk az Anyanyelv-ápolók Szövetségének Ifjúsági Tagozatába! Olyan tizen- és huszoneves fiatalok vagyunk, akik saját vállalásainkat teljesítve óvjuk-védjük anyanyelvünket.

Ha elsétálsz néhány *restaurant*, *drinkbár* vagy *supermarket* előtt, a falakról, buszokról torz és szótár nélkül érthetetlen reklámszövegek vigyorognak rád. Magyar szót – amolyan ízeset – már csak egy-egy dühkitörésnél tapasztalhatsz, ami sajnos azt mutatja, hogy egyeseknél édes anyanyelvünk csak a szitkok, káromkodások formájában jelentkezik.

Fogadni mernék, hogy az elmúlt tanévben megint ott voltál az iskolai versmondóversenyen! Prózát mondtál, esetleg helyesírásból fitogtattad tudásodat, vagy valamelyik nyelvművelő versenyen indultál?

Még ha nem is értél el helyezést, ápoltd anyanyelvedet!

Ahogy akkor is, amikor mérgesen felütöttél egy helyesírási szótárt viszeszterő undok hibád miatt, vagy egyszerűen csak nem törtél ki valamilyen cifra szitokban, mikor kalapáccsal az ujjadra ütöttél, netán egy haverodat figyelmeztetted, hogy ne használjon trágár kifejezéseket.

Az anyanyelv ápolása érdekében különféle rendezvényeket szervezünk. Vannak pályázataink, versenyneink, vetélkedőink. Nyári táborainkban vagy a tanévbéli összejöveteleinken neves nyelvészeket ismerhetsz meg, és határainkon túlról érkezett barátokat is szerezhetsz.

A szövetség tagjai mindemellett illetménylapként kapják az Édes Anyanyelvünk című folyóirat évi öt alkalommal megjelenő számait, melyekben érdekes írások, felhívások, beszámolók, pályázatok és rejtvények találhatók.

Az éves tagdíj diákoknak 300 forint – gondold meg, két hamburger ára! –, dolgozóknak 500 forint.

Jelentkezni egyénileg is, csoportosan is lehet. A közösségek – mondjuk, az általad szervezett baráti köröd vagy osztályod – együtt fizethetik a tagdíjat (mindössze évi 300 forintot), így az anyagiak sem okozhatnak gondot.

Szeretnénk, ha minél több helyi csoport, közösség vagy tagozat alakulna, de az egyéni jelentkezőket is örömmel várjuk. Jelentkezési lapot a következő címen kérhetsz: Anyanyelv-ápolók Szövetsége, 1360 Budapest, Pf. 6.

Kató Eszter
vezetőségi tag

Egy hasznos hétvége Agárdon

Ilyen még nem volt! Legalábbis az Anyanyelv-ápolók Szövetségében nem, hogy egy hétvégén zavartalanul kibeszélgethessük magunkat szövetségünk dolgairól. Az egynapos budapesti találkozások csak arra adnak lehetőséget, hogy – az előre meghatározott napirendhez tartva magunkat – „vonattól vonatig” tartsunk meg egy-egy ülést, amit befejezés helyett kénytelenek vagyunk félbehagyni. A nyugodt eszmecsere s az egymással való ismerkedés adományát kaptuk Agárdtól. A szombat déli megérkezést és elhelyezkedést követően *Deme László*, az ASZ társelnöke köszöntött bennünket, s beszéd- és magatartáskultúránk helyzetéről, a fiatalok szerepéről, felelősségéről tartott előadást. Az egyetértő és vele vitatkozó nézetek kifejtése még este is folytatódott.

A kötetlen beszélgetések, együtténeklések, a sportolással töltött percek egymás jobb megismerésén túl azért is hasznosak voltak, mert felszabadították a gátlásainkat, s másnap, a tanácskozás folytatásakor már bátrabban mertek megnyilatkozni a résztvevők. Vasárnap délelőtt *Kerekes Barnabás*, az ASZ titkára mondtott el néhány hasznos tudnivalót a szövetségről meg az Ifjúsági Tagozatról. Megismerhettük „előtörténetünket”, ötleteket, érveket kaptunk arra, miként győzhetünk meg olyan társakat, akik egyelőre nem tagjai az ASZ-nek, milyen nehézségekkel kell megbirkóznia tagozatunknak. Az ifjúsági csoportok képviselői beszéltek a közösségükre jellemző tevékenységi formákról, szölkáltak a tagtoborzás tapasztalatairól, a szövetség és az illetménylap népszerűsítésének lehetőségeiről, környezetük beszéd- és magatartáskultúrájának állapotáról stb. Végül *Maróti István* főtítkár foglalta össze az elhangzottakat. „Kováász-emberek” találkozójának nevezte az agárdi összejövetelt, részletezte az ASZ előtt álló feladatokat, sok-sok otthon is felhasználható ötletet adott. Az országos találkozó résztvevői (Győrtől Miskolcig és Bonyhádtól Kisújszállásig) nagyon hasznosnak és kellemesnek ítélték együttlétünket, s kérték, 1997-ben ismét hívjanak össze tanácskozást, mert az újítás tökéletesen bevált.

Mészáros Tünde
a Radnai Tagozat tagja

Részlet a főiskolásoknak, egyetemistáknak írt levélből

Kedves Barátaink!

Az Anyanyelv-ápolók Szövetsége Ifjúsági Tagozatának nevében írjuk ezt a levelet, bemutatkozásnak szánjuk. Tudjuk, a felsőoktatásban tanulókat ma elsősorban „húsbá vágó” kérdések foglalkoztatják, ennek ellenére azt kérjük, szánjatok ránk egy kevés időt, mert meggyőződésünk, hogy közös és jó ügyet szolgálunk.

Mi is fiatalok vagyunk, de nem tartjuk természetesnek, hogy korosztályunk tagjai között olyan mértékben legyen jelen a durvaság, trágárság, közömböség, amint azt napjainkban tapasztaljuk. Szeretnénk kapcsolatot teremteni mindenkivel, aki elképzeléseinkkel egyetért.

Arra kérünk minden egyetemi és főiskolai hallgatót, hogy akár önállóan, akár egy csoport, közösség tagjaként csatlakozzék mozgalmunkhoz.

Ha többet szeretnétek megtudni a szövetségről és munkájáról, felvilágosítást – levélben vagy személyesen – szívesen adunk.

Keressetek meg, s mi válaszolunk!

Helyi csoportok tanácskozása

Szeptember 21-én több mint harminc képviselő rövid tájékoztatást hallgatott meg az elmúlt egy év történéseiről (1995. október 7-én volt az első ilyen rendezvény), majd megvitatta azt a munkaprogram-javaslatot, amelyet a helyi csoportoknak szántak. A hozzászólók elismeréssel szölkáltak a munkaprogram-javaslatról (*Bacskó Józsefné* – Balassagyarmat, *Szöcs Tiborné* – Hegyeshalom, *Oravecz Lászlóné* – Bátorfyerenye, *Pátkai Andrásné* – Vác, *Borbélyné Szabó Katalin* – Kiskunfélegyháza); felajánlották, vállalják az Édes Anyanyelvünk folyóirat népszerűsítését és (összesen) 45 példány árusítását, továbbá részletesen beszámoltak a helyi csoport által szervezett rendezvényekről (pl. *Sinkó Gábor* a csongrádi tagozat munkájáról.)

Csongrád – negyedszer Csongrádon táborozni jó

Az ASZ Ifjúsági Tagozata ebben az évben is megrendezte országos ifjúsági anyanyelvi táborát. Az idei már a negyedik ilyen rendezvény volt, s ismét csak elismerés és hálás köszönet illeti meg csongrádi vendéglátóinkat, a Batsányi Gimnáziumot, és a hihetetlen mennyiségű munkát elvégző, minden álmunkat valóra váltó főszervezőt, *Fábián Györgynét, Ibolya nénit.*

Az 1993-as „kísérleti találkozó” fórumán egyhangúlag kértük a folytatást, és a tábor egyetlen hibájául a rövidebbé röttük fel. 1994 óta ötnapos a találkozó, s átkerült július elejéről augusztus közepére, hogy a lelkesedést és a megszerzett tudást frissiben vihezzük magunkkal a tanévre.

A táborzáró fórumok újra és újra azt bizonyítják, hogy szükség van anyanyelvi táborokra, fontos a találkozás, a beszélgetés, az ismeretszerzés, a „nem vagyok egyedül” érzésének ismételt meg erősítése. Az is bizonyossá vált, hogy van és lesz elég résztvevő – olyannyira, hogy a számmal is csak utólag megjelölt, első „próba-összejövetel” jutalomtáborrá vált. Az ifjúsági vezetőség tagjai minden évben meghívót kapnak, a többiek pedig a helyi csoportok, tagozatok küldöttei, tehát valamennyien szövetségi tagok.

A táborban minden évben nagyon sokat és sokfélét lehet tanulni, de attól csak az „újak” szoktak félni, hogy ez afféle nyári iskola, nyelvtanórákkal. A meghívóban külön-külön szerepelnek a szakmai és a szabadprogramok, de igen nehéz köztük határt húzni. Amikor *Deme László* megnyitó előadásait hallgatjuk, *Wacha Imrével* szöveget elemzünk, *Hercegi Károlytól, Maróti Istvántól* a Kazinczy-alapítvány és a szövetség munkájáról, helyzetéről hallunk, eszünkbe sem jut, hogy tulajdonképpen tanulunk. Érdeklődéssel – és lelkes közbeszólásokkal – fogadtuk *Tasnádiné Rónaky Edit* ifjúsági nyelvi előadását és *Kováts Danielt* játékkal egybekötött összefoglalóját a középiskolás „Édes Anyanyelvünk” versenyről. Vidám nyelvi vetélkedőn vehettünk részt *Grétsy László* és *Vágó István* irányításával; versmondást és beszédtechnikát tanultunk *Karsai Alfonz néni Klári* nénitől; testbeszédet *Forgács Róberttől*; nyelvi illetant és kommunikációs kultúrát *Kerekes Barnabástól*, aki a budapesti Radnai iskola tanáraként az ot-tani nyelvművelő munkáról is szólt ezernyi ötlettel, tanáccsal látva el a hallgatóságot. Vendégünk volt *Szakonyi Károly* író és *Adorján Gyula* költő, valamint a Szövetség elnöke, *Bánffy György*, aki ismét felejthetetlen élményben részesített bennünket a *Széchenyi-monodrámával*, akárcsak korábban *Ékes-édes anyanyelvünk* című műsorával.

Csongrádon van sok-sok közös beszélgetés, éneklés, zenehallgatás, *Beszélni nehéz!*-kör, esti kimenők, nagy nevetések – s persze szervezett szabadprogramok. Minden évben elmegyünk Ópusztaszerre, idén lovasbemutatót láttunk, régészeti előadást hallgattunk, megnéztük a Feszty-körképet és a királyok panoptikumát. Jártunk a Vajdaságban, Palicson, Zomborban, Szabadkán, Bácskatorpolyán, kirándultunk Tiszaalpárra. Volt csongrádi városnézés és tiszai fürdőzés is – az előző években pedig például hajókirándulás, s a hajón *Miskolczi Margit* néni tartott *Beszélni nehéz!*-kört nekünk. Láttuk a Miss Saigont a Szegedi Szabadtéri Játékokon, s tábor tüzet raktunk, ha engedte az időjárás.

S hogy mindez mire jó? A hosszú válaszokban nincs fontossági sorrend, ki-ki belátása szerint másért és másért mondja a fórumon, hogy „jövőre veletek ugyanitt”... Mint a fentiekből is kitűnik, a csongrádi ifjúsági táborba már ellátogatott a Szövetség hatfős ügyvivő elnökségének minden tagja, s a „nagy” elnökségből is mind többen. Az anyanyelvünk sorsát fontosnak tartó fiatalok itt találkoznak, s hitükkel, ötleteikkel, úgyszeretükkel segítik egymás munkáját. Barátokra lelünk, a példaképeinket hallgathatjuk, szép tájakban és épületekben gyönyörködhetünk, együtt sírunk és nevetünk, s izlelgetjük és élvezzük édes anyanyelvünket.

Minden köszönő szó kevés tehát azért a sok kincsért, amivel a csongrádi tábor megajándékoz bennünket. Mind a négy táborban ott voltam, s remélem, megyek jövőre is, mert Csongrádon táborozni jó. Nagyon jó.

Petercsák Andrea
vezetőségi tag

AZ ASZ IFJÚSÁGI CSOPORTJAI

Az alábbiakban azoknak a helyi ifjúsági csoportoknak a listáját közöljük, amelyeknek tagjai közösségként, szervezetten, programot is készítve működnek; vagy amely intézményekből többen egyénileg beléptek az Anyanyelvápolók Szövetségébe; vagy egy – már tevékenykedő – kollektívaként (pl. beszédművelő kör) jelentették csatlakozási szándékukat:

1. Apc – Általános Iskola
2. Balassagyarmat – Balassi B. Gimnázium
3. Bátorfyerenye – Váci M. Gimnázium
4. Bonyhád – Petőfi S. Evangélikus Gimnázium
5. Budapest – Csepel Műszaki Szki.
6. Budapest – Csepeli Textil- és Vendéglátóipari Szki.
7. Budapest – Gundel K. Vendéglátóipari Szki.
8. Budapest – Általános Iskola, Práter utca
9. Budapest – Radnai B. Közgazdasági Szki.
10. Budapest – II. Rákóczi F. Közgazdasági Szki.
11. Budapest – Szabó E. Gimnázium
12. Cegléd – Károlyi M. Kereskedelmi Szki.
13. Csongrád – Batsányi J. Gimnázium
14. Debrecen – Általános Iskola, Józsakert utca
15. Esztergom – Vitéz J. Tanítóképző Főiskola
16. Győr – Kazinczy F. Gimnázium
17. Hegyeshalom – Lőrincze L. Általános Iskola
18. Kazincbarcika – Jókai Mór Középiskola
19. Kiskunfélegyháza – Constantinum Háziasszonyképző
20. Kiskunfélegyháza – Móra F. Gimnázium
21. Kisújszállás – Illéssy S. Szki.
22. Kiskunfélegyháza – Móri Zs. Gimnázium
23. Kőszeg – Központi Általános Iskola
24. Miskolc – Avasi Gimnázium
25. Miskolc – Herman O. Gimnázium
26. Mosonmagyaróvár – Versmondó kör
27. Nyíregyháza – Krúdy Gy. Gimnázium
28. Olaszfa – Általános Iskola
29. Sátoraljaújhely – Közgazdasági Szki.
30. Szekszárd – Ady E. Középiskola
31. Szentgotthárd – Arany J. Általános Iskola
32. Tamási – Béri Balogh Á. Gimnázium
33. Tiszaszalka – Általános Iskola
34. Túrkeve – Petőfi S. Általános Iskola

Megegyező csoportok:

1. Jász-Nagykun-Szolnok megye
2. Győr-Moson-Sopron megye

AZ IFJÚSÁGI TAGOZAT VEZETŐSÉGE

1. Bánhegyi Judit 1136 Budapest, Hegedűs Gy. u. 15.
2. Bogár Katalin 2013 Pomáz, Eötvös u. 10.
3. Czinege Anikó 5300 Karcag, Füredi u. 12.
4. Cseh Georgina 9174 Dunaszeg, Petőfi u. 55.
5. Csűrös Tímea 1046 Budapest, Dunakeszi u. 15.
6. Gendur András 1053 Budapest, Ferenciek tere 2. III. 23.
7. Kató Eszter 8482 Doba, Árpád u. 2.
8. Khauth György 6640 Csongrád, Dohány sor 3.
9. Kocsis Ferenc 6640 Csongrád, Erkel Ferenc u. 2. III. 17.
10. Lugosi Tímea 2220 Vecsés, Klapka u. 20.
11. Lukács Erika 2234 Maglód, Fő út 71.
12. Marjai Virág 9234 Kisbodak, Szabadság u. 19.
13. Mazalin Szilvia 2800 Tatabánya, Árpád u. 49/a.
14. Merksz Ágnes 2120 Dunakeszi, Munkás u. 16.
15. Németh Gábor 9225 Dunakiliti, Kisfaludy u. 44.
16. Noll Katalin 6722 Szeged, Tisza L. krt. 103.
17. Palásti Ildikó 6640 Csongrád, Szép u. 33.
18. Petercsák Andrea 5000 Szolnok, Malom út 22. VI. 24.
19. Sinkó Valéria 2113 Erdőkertes, Géza u. 17.
20. Sütőné Pad Tímea 2220 Vecsés, Halmy József tér 33/a.
21. Szigetfü Olga 2337 Délegyháza, Tánicsics M. u. 6.
22. Szilvási Krisztina 1051 Budapest, Vörösmarty tér 6. I. 1.
23. Tavasz Virág 2887 Bakonyszombathely, Rákóczi u. 42.
24. Tőke László 1134 Budapest, Hun u. 5. X. 3.

Munkaprogram-javaslat az ASZ helyi csoportjainak

Előjáróban: ez az ajánlás elsősorban azért készült, hogy az országban és a határon túl működő tagozatainknak, közösségeinknek segítsünk, munkájukhoz ötleteket adjunk. A programot a helyi csoportok képviselőinek 1996. szeptember 21-én lezajlott megbeszélésén fogadták el a résztvevők. Reméljük, már tevékenykedő és lassan formálódó szövetségi „sejtjeink” néhányat át tudnak venni az alább felsorolt ötletekből, s – ezek segítségével is – még eredményesebb munkát végeznek, mint eddig. Természetesen az alábbiak a „szabadon választható és felhasználható” kategóriába tartoznak.

1. Sokszorosan bebizonyosodott már, hogy közösséget alkotva, együtt gyorsabban érhetünk el eredményeket, mint egymástól elszigetelve. Ezért is javasoljuk nyelvművelő, beszédművelő kör(ök) létrehozását. Elnevezését, fő „profilját” tekintve bármilyen anyanyelvi kör szerveződhet. („Beszélni nehéz!”, nyelvi játékos, színhátszó, Disputa stb.) A földrajzilag közel eső vagy ugyanazon településen dolgozó csoportok rendszeresen vagy alkalmanként látogathatják egymás foglalkozásait, kicserélhetik tapasztalataikat. Az egy mozgalomba tartozók országos találkozókon, táborokban, rendezvényeken is részt vehetnek, s mint tapasztalhattuk, hasznosítható tanulságokkal gazdagodhatnak.

2. A szerveződő csoportok „bemutakozhatnak” környezetüknek egy-egy kisebb kiállítás készítésével. Akár csak egyetlen üveges szekrényben, tárlóban elhelyezett dokumentumok bemutatásával ismertebbé tehetik magukat. (Iskolákban, művelődési intézményekben, klubokban stb.)

3. Javasoljuk a nyelvművelő mozgalom országosan elismert – de már eltávozott – alakjairól tartott megemlékezések megtartását (Lőrincze Lajos, Péchy Blanka, Z. Szabó László, Miskolczi Margit és mások). Hasonlóképpen a csoport működési helyének közelében (vagy éppen ott) élt nyelvészek, nyelvművelők emlékének ápolását, munkásságuk bemutatását.

4. Úgy véljük, a munka fontos részét jelenthetik a nyelvi–irodalmi versenyek. A főleg iskolai szervezésű, felmenő rendszerű országos vetélkedők mellett helyi versenyeket is szervezhetnek. (Pl. vers- és prózamondó, balladamondó, Kazinczy-, „Édes anyanyelvünk” nyelvhasználati, Péchy Blanka-emlékverseny, irodalom, nyelvtan, helyesírás, nyelvi játék, példamondat-jelölő, Disputa, illemtani, versíró, egy neves költő, fró munkásságáról szervezett verseny stb.)

5. Ajánljuk nyelvvédő–nyelvművelő nap(ok) meghirdetését. Havonta vagy évente néhányszor érdemes külön is fel-

hívunk a figyelmet a durvaságtól, trágárságtól mentes viselkedésre, beszédmódra. A meggyőzés, figyelemfelkeltés bármely eszköze segíthet. (Pl. személyes meggyőzés, plakátok, szórólapok, iskolaújság, -rádió stb.) Plakátkészítő verseny is kapcsolódhat ezekhez a napokhoz.

6. Tapasztalataink szerint érdemes létrehozni egy Anyanyelvi Klubot. Neves tudósok, tanárok előadása, foglalkozások, beszélgetések adhatják a rendezvények programját, kiegészülve klubszerű együttéléssel.

7. Az országos és helyi sajtó, a rádió- és a televíziócsatornák, sajnos, bőséggel ont-

ják a hibákat. Javasoljuk, hogy egy-egy cikk, levél formájában hívják fel a figyelmet a vétségekre. A legéberebb „hibaszámlálókat” jutalmazni is érdemes!

8. Mivel csekély azoknak a száma, akik nyelvpótló-nyelvművelő munkájukért díjat, kitüntetést vehetnek át (Kazinczy-díj, Lőrincze-díj, Péchy Blanka-díj), úgy véljük, érdemes gyarapítani a helyi elismerési formák számát. (Természetesen a lehetőségek meghatározzák, hogy erkölcsi és/vagy anyagi elismerésre van-e mód.)

9. Az országos szövetségnek és a helyi csoportnak is érdeke, hogy minél több tagja legyen, nőjön a segítők, rokonszenvezők száma. S fontos lenne az is, hogy gyarapodjon a működő csoportok száma, dolgozzanak szervezeten azok is, akik eddig „magányosan vívták harcukat”.

10. A magyar nyelv hete központi rendezvénysorozatát érdemes kiegészíteni helyi eseményekkel. Az ünnepi hét anyanyelvi rádió- és televízióműsorainak időpontjáról érdemes idejében tájékoztatni a csoport tagjait.

11. A folyamatos tájékoztatást azzal is segíthetjük, hogy az ASZ híreit egy állandó faliújságon közzétesszük. A rendezvényekről szóló híradások, a meghirdetett pályázatok mellett az iskolai, városi, megyei történésekről, tervekről is tájékozathatjuk az érdeklődőket. Hasznos lenne, ha az Ifjúsági Tagozat által meghirdetett programokon kívül (ifjúsági parlament, agárdi, budapesti tanácskozás, csongrádi tábor) a csoportok is szerveznének olyan megbeszéléseket, amelyeken a környék-

ben működő tagozatok képviselői vehetnek részt.

12. Ajánljuk, szorgalmazzuk önálló nyelvi rovat indítását az iskolaújságban meg a helyi és megyei lapokban.

13. Sokat segítene, ha minél több helyi csoport vállalná az Édes Anyanyelvünk című folyóirat terjesztését, illetve eljuttatását a szövetségi tagokhoz. (A boríték és a postázás költsége lassan annyiba kerül, mint a lap ára.) Ha valaki(k) vállalja(k), hogy az azonos településen élő, egy iskolába járó tagokhoz eljuttatja(k) az újságot, segítségükkel tetemes költséget takaríthatunk meg.

14. Javasoljuk, hogy csoportjaink rendszeresen szervezzenek gyűjtést A Szép Magyar Nyelvért Alapítvány javára, s ha módjukban áll, fizessék elő az Édes Anyanyelvünk című folyóirat néhány példányát a határon túli iskolák számára.

15. Az elmúlt években több helyen is kezdeményezték „anyanyelvi őrzőket” szervezését. A közterületeken látható feliratok helyesírás, nyelvhelyességi hibáinak összegyűjtése, kijavításuk szorgalmazása néhány helyen már hozott is eredményt.

16. Könyvbemutatók szervezésével, egy-egy kiadványról tartott anket megrendezésével elősegíthetjük a „szakirodalom” néhány újabb darabjának megismerését.

17. Tapasztaltuk, hogy a közösségi programok (színház-, múzeumlátogatás, kirándulás, tábor) közelebb hozzák egymáshoz a csoport tagjait, érdemesebb efféle – nem anyanyelvi – eseményeket is szerveznünk.

18. Éveken át számos helyen eredményesen működött a „testvér körök” intézménye. Ugyanazon a településen vagy egymástól nagy távolságra lévő közösségek szervezhetnek találkozókat, amelyek a tapasztalatcserét és egymás jobb megismerését is szolgálják.

19. Jó lenne, ha kialakíthatnánk egy olyan „tétát”, ahonnan videó- és magnófelvételeket kérhetnének kölcsön a csoportok. (Pl. bemutató foglalkozások, előadások anyaga, megemlékezések stb.)

20. Szorgalmazzuk, hogy az ASZ rendezvényein képviseltesék magukat a közösségek. Helyi munkaterv megalkotásával, az abban leírtak végrehajtásával tegyenek azért, hogy a beszéd-, magatartás- és érintkezéskultúra területén tapasztalható visszasságokat megszüntethessük, az ASZ számára is kedvezőtlen folyamatokat lelassíthassuk.

Az ASZ Ifjúsági Tagozatának hírlevelét Kerekes Barnabás szerkesztette.